

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-2S/254/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022201405
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Tóth
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1022201405.1

Uznesenie

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. C., D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. G. XX, XXX XX H., 2/ A. I. J., D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. G. XX, XXX XX H., obaja právne zastúpení: OLEXOVA VASILISIN s. r. o., so sídlom Gorkého 6, 811 01 Bratislava, IČO: 36 820 059, proti žalovanému: Mestská časť Bratislava - Dúbravka, so sídlom Žatevná 2, 844 02 Bratislava, o doručenie rozhodnutia žalovaného č. SU-13326/2109/2022/A-8/MV zo dňa 27.06.2022, takto

rozhodol:

I. Správny súd žalobu o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.

Podstatné zhrnutie argumentov žalobcov

1. Žalobou zo dňa 10.10.2022 sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanému doručiť im rozhodnutie žalovaného č. SU-13326/2109/2022/A-8/MV zo dňa 27.06.2022 (ďalej len „stavebné povolenie“).

2. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že na základe žiadosti o sprístupnenie informácie zistili, že žalovaný ako stavebný úrad povolil stavbu rodinného domu na pozemkoch v katastrálnom území K. evidovaných ako parcely registra „C“ KN č. XX/X, záhrada o výmere 277 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“), č. XX/X, vodná plocha o výmere 29m² (ďalej len „parcela č. XX/X“), č. 36/8, záhrada o výmere 499 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“), č. 37/4, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 33 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“) a č. 39/9, záhrada o výmere 158 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“). Žalovaný v tomto konaní so žalobcami nekonal a stavebné povolenie im nedoručoval, hoci s nimi ako účastníkmi konania mal konať. Žalobcovia totiž boli vlastníkami nehnuteľností v katastrálnom území K., a to pozemkov evidovaných ako parcely registra „C“ KN č. XX/X, záhrada o výmere 313 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“), č. XX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 355 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“) a č. XX/X, zastavaná plocha a nádvorie (ďalej len „parcela L.XX/X“) a rodinného domu so súp. č. XXXX, postaveného na parcele č. XX/X.

3. Žalobcovia z odpovede na žiadosť o sprístupnenie informácie zistili, že neboli účastníkmi stavebného konania ohľadne susediacej stavby z dôvodu, že stavebníci zabezpečili úmyselné fiktívne odčlenenie pozemku v katastrálnom území K. evidovaného ako parcela registra „C“ KN č. XX/X, záhrada o výmere 140 m² (ďalej len „parcela č. XX/X“), ktorý zostal vo vlastníctve dcéry stavebníkov. Tento pozemok bol však odčlenený iba na papieri a jeho vlastníčka ho nikdy neužívala, pričom charakter tohto pozemku (šírka 5 metrov) jeho užívanie ani neumožňoval. Vlastníčka nemala na predmetný pozemok zriadený žiadny prístup. Predmetný pozemok užívali stavebníci ako príslušenstvo domu a aj plot k domu bol za týmto „cudzím“ pozemkom.

4. Bolo evidentné a nepochybné, že „odčlenenie“ parcely č. XX/X slúžilo na obídienie práv žalobcov ako vlastníkov susedného pozemku, čo muselo byť zrejme aj žalovanému, ak konal s odbornou starostlivosťou. Žalovaný bol povinný túto skutočnosť zohľadniť ex offa. Opačný postup žalovaného mal za následok porušenie práv žalobcov, či už z nebanlivosti alebo úmyselne.

5. Za účelom mimosúdneho vyrovnania sa žalobcovia listom zo dňa 26.07.2022 obrátili na žalovaného. Rovnako žalobcovia oslovili samotného stavebníka, aby v rámci susedských vzťahov konal korektne a zamedzil tak množeniu zbytočných sporov do budúcnosti. Obe výzvy skončili bez úspechu. Samotný žalovaný odpovedal zamietavo listom zo dňa 25.08.2022, pričom zamietavú odpoveď nezdôvodnil.

6. Žalobcovia mali za to, že boli opomenutými účastníkmi stavebného konania, v ktorom bolo vydané stavebné povolenie. Obmedzenie účastníkov konania na vlastníkov len susediacich pozemkov a stavieb bolo právne neudržateľné a poškodzujúce práva žalobcov spoločensky neakceptovateľným spôsobom.

7. S poukazom na § 59 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a § 179 ods. 1 a § 182 ods. 2 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „SSP“) žalobcovia navrhli, aby bol žalovaný zaviazaný doručiť im stavebné povolenie vydané v konaní vedenom pod č. 13326/2109/2022/A-8/MV.

II.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

8. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 30.08.2023 konštatoval, že dňa 28.02.2022 mu bol doručený návrh na vydanie stavebného povolenia stavebníka M. I. G. v zastúpení M. N. K. na stavbu rodinného domu. Stavebné konanie, v ktorom bolo vydané stavebné povolenie (ďalej len „predmetné stavebné konanie“), bolo ukončené vydaním stavebného povolenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2022.

9. Po nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia bolo žalovanému doručené dňa 01.08.2022 podanie žalobcov označené ako „Oznámenie o účasti v konaní a žiadosť o zaslanie rozhodnutí“. V nadväznosti na toto podanie žalovaný oznámil žalobcom, že predmetné stavebné konanie bolo ukončené vydaním stavebného povolenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2022. Žalovaný zároveň doručil žalobcom stavebné povolenie v anonymizovanej podobe na základe ich žiadosti o sprístupnenie informácie.

10. Podľa žalovaného bola žaloba nejasná, keďže v časti označenej ako „Skutkový stav“ sa žalobcovia domáhali, aby súd rozhodol, že sú účastníkmi predmetného stavebného konania, že žalovaný je povinný s nimi konať a za tým účelom im doručiť stavebné povolenie, a v žalobnom návrhu následne žiadali, aby súd vydal uznesenie, v zmysle ktorého je žalovaný povinný doručiť im stavebné povolenie vydané v predmetnom stavebnom konaní. Bolo preto otázne, čoho sa žalobcovia v podanej žalobe vlastne domáhajú.

11. V § 59 ods. 1 stavebného zákona bol okruh účastníkov konania vymedzený tak, že pre postavenie účastníka stavebného konania nepostačovalo vlastnícke alebo iné právo k susednej nehnuteľnosti, ale musela byť splnená aj podmienka, že vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda mohli byť stavebným povolením dotknuté. Túto otázku vždy posudzoval stavebný úrad podľa konkrétneho prípadu a na základe toho potom vymedzil okruh účastníkov konania. Z tohto dôvodu žalovaný nepribral žalobcov ako účastníkov predmetného stavebného konania.

12. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť, a to z dôvodu, že žalobný návrh vyjadrený v širšom rozsahu bol nevykonateľný. Aby mohol byť naplnený zámer takto vyjadreného žalobného návrhu, bolo nevyhnutné, aby predmetné stavebné konanie aj naďalej prebiehalo. Predmetné stavebné konanie však bolo ukončené vydaním stavebného povolenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2022.

III.

Replika žalobcov

13. Žalobcovia v replike zo dňa 26.09.2023 konštatovali, že s vyjadrením žalovaného nesúhlasia, a že žalobu považujú za formulovanú v súlade s koncipovaním CSP. Tvrdenie žalovaného, v zmysle ktorého ich oprávnené záujmy nemohli byť dotknuté ani vtedy, ak boli vlastníkami susedného rodinného domu, považovali žalobcovia za účelové na prekrytie toho, že stavebný úrad konkrétne okolnosti neskúmal. Z uvedených dôvodov žalobcovia zotrvali na podanej žalobe v celom rozsahu.

IV.

Konanie na správnom súde a posúdenie podstatných právnych argumentov

14. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, začal s účinnosťou od 01.06.2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel od 01.06.2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Vec vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/254/2022 bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety podľa Rozvrhu práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 v znení Dodatku č. 1 účinného od 01.06.2023 náhodným výberom pridelená senátu 6S Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) a je vedená pod sp. zn. BA-2S/254/2022.

15. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30.06.2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30.06.2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

16. Podľa § 134 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „Správny súdny poriadok“ alebo „SSP“), správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

17. Podľa § 179 ods. 1 SSP, ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

18. Podľa § 179 ods. 3 SSP, doručením uznesenia správneho súdu podľa odseku 1 orgánu verejnej správy sa zo zákona odkladajú účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, ak osobitný predpis upravujúci konanie pred orgánom verejnej správy jeho podanie proti napadnutému rozhodnutiu alebo opatreniu pripúšťa. V takom prípade je opomenutý účastník oprávnený na podanie riadneho opravného prostriedku v lehote a za podmienok ustanovených osobitným predpisom a orgán verejnej správy je povinný o tomto riadnom opravnom prostriedku konať a rozhodnúť.

19. Podľa § 179 ods. 4 SSP, po právoplatnosti uznesenia podľa odseku 1 správny súd konanie zastaví. Správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky.

20. Podľa § 179 ods. 7 SSP, ak sa správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, vo veci ďalej koná.

21. Podľa § 59 ods. 1 stavebného zákona, účastníkmi stavebného konania sú:

a) stavebník,

b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,

c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu,

- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

22. Podľa § 59 ods. 2 stavebného zákona, účastníkmi stavebného konania podľa odseku 1 písm. b) nie sú nájomcovia bytov a nebytových priestorov.

23. Podľa § 139 ods. 2 písm. c) stavebného zákona, ak sa v tomto zákone používa pojem „susedné pozemky a stavby na nich“, rozumejú sa tým pozemky, ktoré majú spoločnú hranicu s pozemkom, ktorý je predmetom správneho konania podľa tohto zákona a stavby na týchto pozemkoch.

24. Podľa § 139 ods. 2 písm. d) stavebného zákona, ak sa v tomto zákone používa pojem „susedná stavba“, rozumie sa ňou aj stavba na takom pozemku, ktorý nemá síce spoločnú hranicu s pozemkom, o ktorý v konaní podľa tohto zákona ide, ale jej užívanie môže byť navrhovanou stavbou dotknuté.

25. Zo žaloby je zrejmé, že žalobcovia sa ňou domáhali uloženia povinnosti žalovanému doručiť im stavebné povolenie, a že teda predstavuje žalobu opomenutého účastníka, resp. v danom prípade žalobu opomenutých účastníkov ako osobitný typ správnej žaloby, ktorej procesná úprava je vymedzená v § 179 SSP.

26. Konanie o správnej žalobe opomenutého účastníka je čiastočne odlišné od bežného konania o všeobecnej správnej žalobe. Správny súd totiž pri správnej žalobe opomenutého účastníka preskúmava „iba“ to, či žalobcovi skutočne patrí postavenie opomenutého účastníka a či (v čase podania správnej žaloby) od vydania žalobcom špecifikovaného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy neuplynuli viac ako tri roky. Pre úspešnosť správnej žaloby opomenutého účastníka musia byť obe tieto skutočnosti preukázané. Obe tieto skutočnosti predstavujú kumulatívne podmienky, len za splnenia ktorých môže správny súd správnej žalobe opomenutého účastníka vyhovieť.

27. Pre aktívnu legitimáciu pri správnej žalobe opomenutého účastníka musí konkrétny subjekt (žalobca) kumulatívne spĺňať tri podmienky, a to, že ide o účastníka administratívneho konania (i), že orgán verejnej správy s ním nekonal ako s účastníkom administratívneho konania (ii), a že v administratívnom konaní orgán verejnej správy už vydal meritorne alebo konečné rozhodnutie (iii). Účastníci administratívneho konania sú predovšetkým charakterizovaní dotknutím na ich právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach vyplývajúcich z právnych noriem, ďalej výslovným pomenovaním v zákone alebo uvedením ich právneho postavenia. Pod nekonaním sa rozumie postup orgánu verejnej správy, ktorý protiprávne neumožnil konkrétnemu subjektu uplatniť v administratívnom konaní jeho práva ako účastníka konania a nedoručil mu rozhodnutie alebo opatrenie, hoci tak mal urobiť.

28. To, či je žalobca skutočne opomenutým účastníkom, správny súd zisťuje overením tvrdení žalobcu a preskúmaním predloženého administratívneho spisu, prípadne z vyjadrenia žalovaného. Vyjadrenie ostatných účastníkov administratívneho konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie alebo opatrenie, ktorého doručenia sa žalobca domáha, nie je nevyhnutné vyžadovať. Samotné posúdenie toho, či žalobcovi svedčí postavenie opomenutého účastníka, totiž nemôže mať vplyv na práva a právom chránené záujmy iných účastníkov administratívneho konania. V konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka sa preto ani neuplatňujú ustanovenia Správneho súdneho poriadku týkajúce sa účastníkov konania a osoby zúčastnenej na konaní, t. j. § 32 až 41 SSP (porovnaj BARICOVÁ, J., FEČÍK, M., ŠTEVČEK, M., FILOVÁ, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 886).

29. Pri posudzovaní otázky, či je žalobca skutočne opomenutým účastníkom, je správny súd v zmysle § 134 ods. 1 SSP viazaný dôvodmi podanej žaloby, keďže nejde o žiadne z osobitných konaní podľa § 134 ods. 2 SSP. Žalobca tak musí už v správnej žalobe opomenutého účastníka tvrdiť rozhodné skutočnosti, ktorých overením by správny súd mohol dospieť k záveru, či žalobca mal alebo nemal byť účastníkom predmetného administratívneho konania. Uvedený záver vyplýva aj zo znenia § 179 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého má správny súd overiť správnosť tvrdenia žalobcu, že sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania z určitých dôvodov malo konať. Inými slovami, správny súd má v konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka overiť, či tvrdenie žalobcu o tom, že z určitých dôvodov mal byť účastníkom administratívneho konania, je pravdivé. Z viazanosti správneho súdu dôvodmi podanej správnej žaloby opomenutého účastníka vyplýva, že správny súd overuje len tie dôvody účastníctva,

ktoré žalobca ako opomenutý účastník v žalobe predniesol (porovnaj uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžk/23/2021 zo dňa 20.04.2022, ods. 22).

30. Od vyššie uvedených záverov o viazanosti správneho súdu dôvodmi podanej správnej žaloby opomenutého účastníka by bolo možné, s poukazom na postuláty materiálneho právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), odchyliť sa celkom výnimočne v tých prípadoch, kedy by zo skutkových a právnych okolností vzťahujúcich sa ku konkrétnej žalobe bolo zrejmé, že žalobca z objektívnych dôvodov nemohol v čase podania žaloby formulovať (uviesť) konkrétne dôvody zakladajúce jeho účastníctvo v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ktorého doručenia sa domáha, pričom tieto objektívne dôvody by potom spravidla spočívali v tom, že práve v dôsledku postupu orgánu verejnej správy, ktorý so žalobcom nekonal ako s účastníkom, sa tento nemohol oboznámiť s predmetom administratívneho konania a vydaným rozhodnutím alebo opatrením, a preto ani nevedel formulovať (uviesť) dopad tohto rozhodnutia na jeho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti v oblasti verejnej správy alebo formulovať (uviesť) iné skutočnosti preukazujúce jeho účastníctvo v predmetnom administratívnom konaní. O takýto výnimočný prípad však zjavne nemôže ísť tam, kde žalobca v čase podania správnej žaloby opomenutého účastníka preukázateľne mal možnosť oboznámiť sa s obsahom rozhodnutia alebo opatrenia, ktorého riadneho doručenia sa domáha cestou správnej žaloby opomenutého účastníka, a ktoré mu bolo sprístupnené na základe žiadosti o sprístupnenie informácií.

31. Z hľadiska uvedených východísk bolo potrebné posúdiť prejednávanú právnu vec. Správny súd preto osobitne skúmal, či žalobcovia mali byť účastníkmi predmetného stavebného konania, a to na základe nimi tvrdeného dôvodu, keď podmienka podania žaloby v lehote troch rokov od vydania stavebného povolenia preukázaná bola. Stavebné povolenie totiž bolo vydané dňa 27.06.2022 a žaloba bola podaná dňa 10.10.2022.

32. Správny súd prvotne uvádza, že účastníctvo v stavebnom konaní je osobitne upravené v § 59 stavebného zákona, a preto sa vo vzťahu k účastníctvu v stavebnom konaní neuplatňuje § 14 (časť pred bodkočiarkou) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Okruh účastníkov stavebného konania je v stavebnom zákone vymedzený tak, že pre postavenie účastníka tohto konania nepostačuje vlastnícke alebo iné právo k susednej nehnuteľnosti, ale musí byť splnená aj podmienka, že vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda môžu byť stavebným povolením dotknuté. Túto otázku vždy posudzuje stavebný úrad podľa okolností konkrétneho prípadu a na základe toho vymedzí okruh účastníkov konania [porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 752/2017-19 zo dňa 12.12.2017, ods. 16, ASPI, komentár k stavebnému zákonu, § 59, identifikačné číslo (ASPI ID): LIT31684SK].

33. Obdobne ohľadom účastníctva v územnom konaní podľa § 34 ods. 2 stavebného zákona súdna prax dospela k záveru, že „ďalším osobám priznáva stavebný zákon práva účastníka územného konania len vtedy, ak by rozhodnutím o umiestnení stavby mohli byť priamo dotknuté ich vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov. Slovné spojenie „priamo dotknuté“ vyjadruje stav značnej a bezprostrednej intenzity porušenia a individualizácie subjektu, ktorý je porušením dotknutý. Tento stav musí byť účastníkmi preukázaný“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžp/1/2010 zo dňa 29.03.2011). Správna súdna prax teda právnu normu, podľa ktorej v územnom konaní o umiestnení stavby, o využívaní územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme, sú účastníkmi konania aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté [t. j. právnu normu obdobnú právnej norme obsiahnutej v § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona], vyložila tak, že účastníctvo v tomto konaní nie je podmienené len samotným vlastníctvom pozemku alebo stavby, resp. vlastníctvom susedného pozemku alebo stavby, ale aj tým, že toto vlastnícke alebo iné právo k pozemku alebo stavbe, resp. susedného pozemku alebo stavby môže byť rozhodnutím priamo dotknuté, a že tento stav je účastníkmi preukázaný.

34. Pre posúdenie, či určitá fyzická alebo právnická osoba mala byť účastníkom stavebného konania, je potrebné skúmať, či uskutočnením stavby podľa podmienok stavebného povolenia existuje možnosť ovplyvnenia vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám. Nie je teda potrebné skúmať reálny faktický zásah do týchto práv (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.

zn. 8Sžp/20/2012 zo dňa 13.12.2012 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/57/2016 zo dňa 31.05.2017). Existencia možného ovplyvnenia vlastníckeho alebo iného práva k pozemkom a stavbám (vrátane susedných) je pritom spätá výlučne so stavbou povolenou stavebným povolením, a nie napr. so samotnou výstavbou tejto stavby (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/49/2016 zo dňa 31.05.2018).

35. Žalobcovia svoje účastníctvo v predmetnom stavebnom konaní odvodzovali z nimi v žalobe citovaného § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona s poukazom na to, že sú vlastníckmi pozemku a stavby susediacej so stavebným pozemkom, keďže odčlenenie parcely č. XX/X a jej prevedenie do vlastníctva inej osoby (dcéry stavebníkov) bolo iba účelové. Zároveň (zrejme z opatrnosti pre prípad, že by sa správny súd nestotožnil s ich argumentáciou týkajúcou sa odčlenenia parcely č. XX/X) v súvislosti s otázkou účastníctva v stavebnom konaní uviedli, že obmedzenie účastníkov na vlastníkov len susedných pozemkov a stavieb je právne neudržateľné a poškodzujúce práva žalobcov spoločensky neakceptovateľným spôsobom. Existenciu možného ovplyvnenia vlastníckeho práva alebo iného práva k ich pozemkom a stavbe uskutočnením stavby podľa podmienok stavebného povolenia žalobcovia v žalobe ani replike nijako nešpecifikovali, a to napriek tomu, že už v čase podania žaloby mali k dispozícii stavebné povolenie (na základe žiadosti o sprístupnenie informácie), ako to vyplýva z príloh žaloby.

36. Keďže žalobcovia v žalobe žiadne konkrétne tvrdenia ohľadne toho, že by vlastnícke právo alebo iné práva k ich pozemkom alebo stavbe mohli byť uskutočnením stavby rodinného domu podľa podmienok stavebného povolenia priamo dotknuté, neuviedli, nie je zrejmé, na základe čoho by mal správny súd ustáliť, že je splnená podmienka dotknutia vlastníckeho práva žalobcov v zmysle § 59 ods. 1 písm. b) v spojení s § 139 ods. 2 písm. c) a d) stavebného zákona, a teda v konečnom dôsledku podmienka účastníctva žalobcov v predmetnom stavebnom konaní. Žalobcom pritom nič nebránilo, aby na základe oboznámenia sa s obsahom stavebného povolenia, ktoré v čase podania žaloby mali k dispozícii, v žalobe uviedli, akým spôsobom majú byť vlastnícke právo alebo iné práva k ich pozemkom alebo stavbe uskutočnením stavby rodinného domu podľa podmienok stavebného povolenia priamo dotknuté.

37. Prípadné samotné preukázanie toho, že žalobcovia vlastnili pozemok, ktorý mal spoločnú hranicu s pozemkom, ktorý bol predmetom stavebného konania, v ktorom bolo vydané stavebné povolenie, nemohlo viesť k záveru, že žalobcovia mali byť účastníkmi tohto stavebného konania. Ako to už totiž bolo uvedené, účastníctvo v stavebnom konaní podľa § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona je podmienené aj tým, že vlastnícke právo alebo iné práva vlastníka susediaceho pozemku alebo stavby môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté. Žalobcovia však v žalobe žiadne konkrétne tvrdenia ohľadne toho, že by vlastnícke právo alebo iné práva k ich pozemkom alebo stavbe mohli byť uskutočnením stavby rodinného domu podľa podmienok stavebného povolenia priamo dotknuté, neuviedli, a teda nepreukázali, že by im svedčalo účastníctvo v predmetnom stavebnom konaní v zmysle § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona.

38. Pre úplnosť správny súd uvádza, že ani z administratívneho spisu nevyplýva, že by vlastnícke právo alebo iné práva k pozemkom alebo stavbe žalobcov mohli byť uskutočnením stavby podľa podmienok stavebného povolenia priamo dotknuté.

39. Z administratívneho spisu je zrejmé, že predmetom povoľovacieho konania bola stavba rodinného domu. Potenciál stavby rodinného domu zasiahnuť do vlastníckeho práva alebo iného práva k pozemkom alebo stavbám osôb odlišných od stavebníka je podstatne menší, ako je tomu napríklad v prípade stavby štadióna alebo elektrárne. Osoba, ktorá tvrdí, že má byť, resp. mala byť účastníkom stavebného konania, ktorého predmetom je povoľovanie stavby rodinného domu, preto musí venovať zvýšenú pozornosť tvrdeniu o tom, že jeho vlastnícke právo alebo iné práva k pozemkom alebo stavbe sú priamo dotknuté povoľovanou stavbou rodinného domu, v rámci ktorého musí konkretizovať aj to, akým spôsobom. Zvýšenú pozornosť musí táto osoba samozrejme venovať tiež preukázaniu predmetného tvrdenia.

40. Z administratívneho spisu vyplýva, že najkratšia vzdialenosť stavby rodinného domu k parcele č. XX/X je podľa stavebného povolenia minimálne 7,17 m. Šírka parcely č. XX/X je podľa vyjadrenia žalobcov 5 m. To znamená, že vzdialenosť medzi stavbou rodinného domu a parcelou č. XX/X vo vlastníctve žalobcov je viac ako 12 m. Vzdialenosť medzi stavbou rodinného domu a stavbou žalobcov postavenou na parcele č. XX/X je potom pochopiteľne ešte väčšia. Umiestnenie stavby rodinného domu je tak

v súlade s § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v znení neskoršieho predpisu a jej umiestnením teda nemohlo dôjsť k zásahu do vlastníckeho práva alebo iného práva k pozemkom alebo stavbe žalobcov.

41. Pokiaľ ide o výhľad z pozemkov žalobcov smerom k pozemkom stavebníkov dotknutým stavebným povolením, žalobcami predložená fotodokumentácia nijako nenasvedčuje tomu, že by stavba rodinného domu mala potenciál narušiť jeho kvalitu. Fotodokumentácia predložená žalobcami ako aj vyjadrenie žalobcov („... plot k domu je za touto „cudzou“ parcelou ...“) nasvedčuje tomu, že na hranici parcely č. XX/X (vo vlastníctve D. G.) a parcely č. XX/X (vo vlastníctve žalobcov) je plot. Výhľad z pozemkov žalobcov podľa nimi predloženej fotodokumentácie obmedzujú popri plote aj stromy, ktoré sa nachádzajú na parcele č. XX/X, prípadne na pozemku stavebníkov – presné umiestnenie stromov nie je zrejmé, avšak z hľadiska rozhodovania o predmetnej žalobe je bez právneho významu, či sa stromy nachádzajú na parcele č. XX/X alebo na pozemku stavebníkov. Žalobcovia ostatne fotodokumentáciu ani nepredložili za účelom preukázania zásahu do kvality výhľadu z ich pozemkov uskutočnením stavby rodinného domu podľa podmienok stavebného povolenia, ale za účelom preukázania, že odčlenenie parcely č. XX/X a prevod vlastníckeho práva k tejto parcele na D. G. bolo účelové.

42. Zo stavebného povolenia vyplýva, že oplotenie záhrady stavebníkov má byť v zmysle určených podmienok priehľadné alebo polopriehľadné. Táto podmienka sa však zjavne netýka plotu na hranici parcely č. XX/X a parcely č. XX/X, keďže parcela č. XX/X nie je vo vlastníctve stavebníkov. Podmienka priehľadnosti alebo polopriehľadnosti oplotenia záhrady stavebníkov sa preto nijako nemôže dotknúť práv žalobcov.

43. Z obsahu administratívneho spisu je tiež zrejmé, že vjazd a výjazd z pozemkov stavebníkov dotknutých stavebným povolením sa nijako nedotýka vjazdu a výjazdu z parciel č. XX/X, L. XX/X O. L. XX/X vo vlastníctve žalobcov. Nejde teda o prípad, kedy by bol vjazd a výjazd z pozemkov stavebníkov dotknutých stavebným povolením oproti vjazdu a výjazdu z pozemkov žalobcov, v ktorom prípade by mohli byť práva žalobcov priamo dotknuté. Samotná skutočnosť, že výjazd z vyššie uvedených pozemkov vo vlastníctve žalobcov sa v určitom bode napája na verejnú komunikáciu (ulicu K Horánskej studni), cez ktorú zrejme motorovým vozidlom budú prechádzať aj stavebníci, nemôže založiť priamu dotknutosť vlastníckeho alebo iného práva k pozemkom a stavbe žalobcov. Opačný výklad by viedol k neprimerane extenzívnemu výkladu účasti v stavebnom konaní, v zmysle ktorého by účastníkmi stavebného konania potom mali byť v zásade všetci obyvatelia obce, pretože stavebník zrejme bude prechádzať ulicami obce motorovým vozidlom.

44. Pokiaľ ide o eventuálny zásah do práva na pohodu bývania, v prvom rade je potrebné uviesť, že pohodu bývania treba posudzovať ako skutočnosť, ktorú vníma predovšetkým vlastník susediacej nehnuteľnosti, vychádzajúc z jeho subjektívnych pocitov. Pokiaľ teda tvrdí, že niektoré prvky stavby zasahujú do jeho práva na pohodu bývania, spočíva na ňom dôkazná povinnosť preukázať okolnosti vyplývajúce z objektívne preukázateľných skutočností, ktoré by jeho tvrdenia preukazovali (porovnaj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Svk/35/2022 zo dňa 30.03.2023). Žalobcovia však zásah do práva na pohodu bývania v žalobe netvrdili a ani nepreukazovali. Správny súd sa preto potenciálom stavby rodinného domu stavebníkov zasiahnuť do práva žalobcov na pohodu bývania nezaoberal.

45. Aj na základe oboznámenia sa s obsahom administratívneho spisu tak správny súd dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali, že boli účastníkmi predmetného stavebného konania, a že s nimi žalovaný mal konať ako s účastníkmi tohto konania a doručovať im stavebné povolenie.

46. Námietku nejasnosti žaloby vznesenú žalovaným správny súd nepovažoval za dôvodnú. Žalobcovia žalobu označili ako žalobu opomenutého účastníka podľa § 179 a nasl. SSP a žalobným návrhom sa domáhali uloženia povinnosti žalovanému, aby im doručil stavebné povolenie vydané v predmetnom stavebnom konaní. Žalobcovia síce skutočne v časti žaloby označenej ako „Skutkový stav“ uviedli, že žiadajú, aby správny súd rozhodol, že žalobcovia sú účastníkmi predmetného stavebného konania, žalovaný je povinný s nimi konať a za tým účelom im doručil stavebné povolenie, avšak vzhľadom na označenie žaloby, žalobný návrh a celkový obsah žaloby nemohli vzniknúť žiadne rozumné pochybnosti o vôli žalobcov a o tom, čoho sa touto žalobou domáhajú.

47. Správny súd žalobcov na doplnenie žaloby nevyzýval, keďže žaloba bola zrozumiteľná a bolo z nej zrejmé, čoho sa žalobcovia domáhajú. Žalobcovia tiež uviedli dôvod, od ktorého odvodzovali svoje účastníctvo v predmetnom stavebnom konaní, a to vlastníctvo pozemku fakticky susediaceho s pozemkami stavebníkov dotknutými stavebným povolením. Nešlo teda o prípad, kedy by v žalobe absentoval aspoň jeden dôvod, od ktorého žalobcovia odvodzujú žalobný návrh. Skutočnosť, že jediný žalobcami formulovaný dôvod, od ktorého žalobcovia odvodzovali svoje účastníctvo v predmetnom stavebnom konaní, nemohol viesť k záveru o ich účastníctve v tomto konaní, nezakladala dôvod na to, aby správny súd vyzýval žalobcov na doplnenie ďalších dôvodov ich žaloby.

48. Dôvodnou nebola ani námietka žalovaného, že žalobu je potrebné zamietnuť, pretože predmetné stavebné konanie bolo ukončené vydaním stavebného povolenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2022. Samotná skutočnosť vyznačenia právoplatnosti na prvostupňovom rozhodnutí orgánu verejnej správy, ktorého doručenia sa žalobca domáha, nemá pri rozhodovaní o žalobe opomenutého účastníka žiadnu právnu relevanciu, a teda nijako nebráni možnosti vyhovieť žalobe opomenutého účastníka, pokiaľ je správne súdu preukázané, že žalobca mal byť účastníkom administratívneho konania, v ktorom bolo vydané predmetné prvostupňové rozhodnutie.

49. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd podľa § 98 ods. 1 písm. e) SSP žalobu ako podanú zjavne neoprávnenými osobami odmietol.

50. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 171 ods. 1 v spojitosti s § 168 SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Žalobcovia totiž sice procesne zaviniли odmietnutie žaloby tým, že sa domáhali uloženia povinnosti žalovanému doručiť im stavebné povolenie, hoci boli osobami zjavne neoprávnenými na podanie takejto žaloby, avšak žalovanému v konaní žiadne trov nevznikli.

51. Toto rozhodnutie senát správneho súdu prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Bratislave (§ 439 ods. 1 v spojení s § 443 ods. 1 SSP a § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.